اگه حمله شد

بعد از یه انفجار نزدیک

دقیقه‌های اول بعد از انفجار: زخمی‌ها، گاز، ساختمان آسیب‌دیده، آوار و تکه‌های موشک.

مهم‌ترین سه کار

۱ **اول خودتون و بقیه رو برای خونریزی شدید چک کنید.**

۲ **بوی گاز اومد، کلید برق نزنید و فوراً از ساختمان بیرون برید.**

۳ **سراغ محل انفجار نرید و به تکه‌های موشک دست نزنید.**

این راهنما و همهٔ راهنماهای دیگه، رایگان، اینجاست:

iranuncensored.com/fa/ready/after

یا این کد رو با دوربین گوشی اسکن کنید.

آخرین به‌روزرسانی: ۱ نوامبر ۲۰۲۶

۱ اول آدم‌ها

خودتون رو چک کنید، بعد بقیه رو تو شوک ممکنه درد رو حس نکنید. دست بکشید به سر، گردن، سینه، شکم و پاها و دنبال خون بگردید. بعد سراغ بچه‌ها و بقیه برید.

خونریزی شدید رو فوراً فشار بدید با پارچهٔ تمیز محکم و بی‌وقفه روی زخم فشار بدید. خونریزی شدید تو چند دقیقه می‌کشه. جزئیات رو تو راهنمای «کمک‌های اولیه» ببینید.

برای زخم شدید، جان اول اورژانس ۱۱۵ رو بگیرید یا مصدوم رو به نزدیک‌ترین بیمارستان ببرید. کسی که نزدیک انفجار بوده و تنگی نفس، سرفهٔ خونی یا درد سینه یا شکم داره، حتی بی زخم ظاهری، فوری دکتر لازم داره.

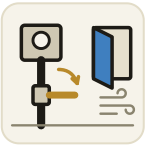

آدم گیج و شوکه رو تنها نذارید کسی که نزدیک انفجار بوده ممکنه درست نشنوه یا گیج باشه. آروم و ساده باهاش حرف بزنید، دستش رو بگیرید و ببریدش جای امن.

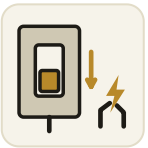
۲ گاز، برق و آتش

بوی گاز؟ هیچ جرقه‌ای نزنید کلید برق رو نه روشن کنید نه خاموش. کبریت و فندک روشن نکنید و همون‌جا با گوشی تماس نگیرید. اول بیرون برید، بعد زنگ بزنید.

پنجره رو باز کنید، شیر اصلی رو ببندید شیر اصلی گاز معمولاً کنار کنتوره. اگه سریع و بی‌خطر بهش می‌رسید ببندیدش، بعد بیرون برید و از بیرون به امداد گاز ۱۹۴ زنگ بزنید.

سیم‌کشی آسیب دیده؟ فیوز اصلی رو قطع کنید جرقه یا سیم پاره دیدید یا بوی سوختگی میاد؟ اگه بی‌خطره فیوز اصلی رو بزنید پایین. اگه برای رسیدن به فیوز باید تو آب پا بذارید، نرید و به برق ۱۲۱ زنگ بزنید.

آتش رو فقط اگه کوچکه خاموش کنید اگه آتش از یه سطل زباله بزرگ‌تره یا دود اتاق رو گرفته، فوراً بیرون برید و ۱۲۵ رو بگیرید. تو دود خم بشید و نزدیک زمین حرکت کنید.

۳ ساختمان آسیب‌دیده

ترک بزرگ یا کجی دیدید، بیرون برید اگه دیوار ترک بزرگ برداشته، سقف پایین اومده یا ساختمان کج شده، از راه‌پله بیرون برید. سوار آسانسور نشید و از پله‌ای که معلومه آسیب دیده نرید.

کفش بپوشید و چراغ‌قوه بردارید زمین پر از شیشه و میخه. تو تاریکی کبریت و فندک روشن نکنید، چون ممکنه گاز نشت کرده باشه.

برای وسایل برنگردید ساختمان آسیب‌دیده ممکنه ساعت‌ها بعد فرو بریزه. تا یه کارشناس یا آتش‌نشانی نگفته امنه، برنگردید.

تو گرد و خاک و دود ماسک بزنید ماسک N95 بهترینه. اگه نیست، یه پارچه روی دهان و بینی برای گرد و خاک بهتر از هیچیه، ولی جلوی دود رو نمی‌گیره. از دود دور بشید.

۴ اگه زیر آوار گیر افتادید

دهان و بینی رو بپوشونید با لباس یا هر پارچه‌ای که دم دسته. زیاد تکون نخورید که گرد و خاک بلند نشه. کبریت و فندک روشن نکنید، چون ممکنه گاز نشت کرده باشه.

با ضربه و سوت خبر بدید به لوله یا دیوار ضربه بزنید یا سوت بزنید. اگه گوشی آنتن داره پیامک بدید، یا با چراغ‌قوه علامت بدید.

داد زدن آخرین راهه داد زدن گرد و خاک وارد ریه می‌کنه و زود خسته‌تون می‌کنه. وقتی صدای امدادگرها رو از نزدیک شنیدید، داد بزنید.

۵ کمک به همسایه‌ها، بی‌قربانی تازه

صدا بزنید و گوش بدید اسم آدم‌ها رو بلند بگید و ساکت بمونید تا جواب یا ضربه بشنوید. جای دقیقشون رو به خاطر بسپارید و به امدادگرها بگید.

روی آوار ناپایدار نرید جابجا کردن آوار سنگین ممکنه بقیهٔ ساختمان رو روی همون آدم بریزه. جای آدم‌ها رو به آتش‌نشانی ۱۲۵ و هلال احمر ۱۱۲ بگید و راه رو براشون باز نگه دارید.

سراغ محل انفجار نرید ممکنه دوباره همون‌جا رو بزنن. آتش، دود سمی و ریزش هم هست، و تماشاچی‌ها راه آمبولانس رو می‌بندن.

۶ تکهٔ موشک و مهمات منفجرنشده

به هیچ تکهٔ موشک یا بمب دست نزنید حتی اگه خاموش و بی‌خطر به نظر میاد. تکون دادن، برداشتن یا پرت کردن چیزی طرفش ممکنه منفجرش کنه.

از همون راهی که اومدید دور بشید جاش رو به خاطر بسپارید، بقیه و مخصوصاً بچه‌ها رو دور نگه دارید و به پلیس ۱۱۰ یا آتش‌نشانی ۱۲۵ خبر بدید.

از نزدیک فیلم نگیرید هیچ فیلمی ارزش جان‌تون رو نداره. فیلم گرفتن از محل حمله می‌تونه براتون اتهام امنیتی هم درست کنه.

هرگز تکهٔ موشک رو هیچ‌وقت به عنوان یادگاری برندارید و به خونه نبرید.

درست یا غلط؟

باور غلط **«با روشن کردن چراغ می‌شه نشتی گاز رو پیدا کرد.»**

درستش یه جرقهٔ کوچک کلید برق می‌تونه گاز رو منفجر کنه. تو تاریکی بیرون برید و از بیرون زنگ بزنید.

باور غلط **«تکهٔ موشکی که منفجر نشده دیگه خطری نداره.»**

درستش مهمات منفجرنشده می‌تونه با یه تکون منفجر بشه، حتی خیلی بعد. بهش دست نزنید و بقیه رو هم دور نگه دارید.

باور غلط **«زیر آوار باید مدام داد زد.»**

درستش داد زدن گرد و خاک وارد ریه می‌کنه و زود خسته‌تون می‌کنه. ضربه به لوله و سوت بیشتر شنیده می‌شه.

فهرست آماده‌شدن

- [ ] یه سوت به کیف یا جاکلیدی هر نفر
- [ ] همه بلدن شیر اصلی گاز رو ببندن
- [ ] همه می‌دونن فیوز اصلی برق کجاست
- [ ] کفش محکم و چراغ‌قوه کنار تخت
- [ ] شماره‌های ۱۱۰، ۱۱۲، ۱۱۵، ۱۲۵ و ۱۹۴ روی کاغذ کنار در
- [ ] یه کپسول آتش‌نشانی کوچک که تاریخش نگذشته

سه تمرین

جواب‌ها آخر فایله.

۱. بعد از یه انفجار نزدیک، برق رفته، هوا تاریکه و تو خونه بوی گاز میاد. چی کار می‌کنید؟

الف) فندک روشن می‌کنید که ببینید نشتی کجاست

ب) بدون زدن کلید برق، پنجره رو باز می‌کنید، اگه امنه شیر اصلی رو می‌بندید و بیرون می‌رید

ج) همون‌جا به امداد گاز زنگ می‌زنید و منتظر می‌مونید

۲. یه تکهٔ فلزی بزرگ از موشک تو کوچه افتاده. بچه‌های همسایه دورش جمع شدن و یکی می‌خواد ازش عکس بگیره. چی کار می‌کنید؟

الف) همه رو دور می‌کنید، نمی‌ذارید کسی نزدیکش بشه و به آتش‌نشانی خبر می‌دید

ب) با احتیاط برش می‌دارید و یه گوشه می‌ذارید که کسی زخمی نشه

ج) یه پتو روش می‌ندازید که بچه‌ها سراغش نرن

۳. ساختمان روبه‌رو نیمه‌خراب شده و از زیر آوار صدای ضعیف یه نفر میاد. هنوز امدادگری نرسیده. چی کار می‌کنید؟

الف) از روی آوار بالا می‌رید و تیرآهن‌ها رو کنار می‌زنید

ب) کاری نمی‌کنید، چون کار شما نیست

ج) باهاش حرف می‌زنید، جاش رو دقیق مشخص می‌کنید و به آتش‌نشانی ۱۲۵ و هلال احمر ۱۱۲ خبر می‌دید

منبع‌ها

Ready.gov (FEMA), Explosions (trapped under debris, leaving a damaged building)
https://www.ready.gov/explosions

Government of Canada, National Defence, What to do if you encounter UXO
https://www.canada.ca/en/department-national-defence/services/uxo/uxo-safety-tips.html

Kansas Corporation Commission, Natural gas safety (if you smell gas)
https://www.kcc.ks.gov/natural-gas-pipeline-safety-liquid-pipeline/natural-gas-safety

Zoomit, Iran emergency numbers (125, 115, 112, 194)
https://www.zoomit.ir/howto/442075-emergency-numbers-iran/

CDC blast injury fact sheet (via ACEP): Blast Lung Injury, may occur without obvious external injury
https://www.acep.org/imports/clinical-and-practice-management/resources/ems-and-disaster-preparedness/disaster-preparedness-grant-projects/cdc---blast-injury/cdc-blast-injury-fact-sheets/blast-lung-injury

Zoomit, How to report a power outage in Iran (121)
https://www.zoomit.ir/howto/451072-report-power-outage/

جواب تمرین‌ها

۱. ب) بدون زدن کلید برق، پنجره رو باز می‌کنید، اگه امنه شیر اصلی رو می‌بندید و بیرون می‌رید. هر شعله یا جرقه، حتی جرقهٔ گوشی و کلید برق، می‌تونه گاز رو منفجر کنه. تماس رو بذارید برای وقتی که بیرون و دور از ساختمانید.

۲. الف) همه رو دور می‌کنید، نمی‌ذارید کسی نزدیکش بشه و به آتش‌نشانی خبر می‌دید. تکهٔ موشک ممکنه مادهٔ منفجرنشده یا سوخت سمی داشته باشه. برداشتنش یا انداختن چیزی روش ممکنه منفجرش کنه. فاصله و خبر دادن تنها کار درسته.

۳. ج) باهاش حرف می‌زنید، جاش رو دقیق مشخص می‌کنید و به آتش‌نشانی ۱۲۵ و هلال احمر ۱۱۲ خبر می‌دید. بالا رفتن روی آوار ناپایدار و جابجا کردن تکه‌های سنگین ممکنه بقیهٔ ساختمان رو روی همون آدم بریزه. حرف زدن بهش امید می‌ده و جای دقیقش کار امدادگرها رو سریع‌تر می‌کنه.

ایران بدون سانسور

راهنمای ایمنی برای روزهای سخت

همهٔ راهنماهای «آماده باشیم»

همه‌شون رایگان و به فارسی. هر کدوم که لازم دارید رو بخونید و برای خانواده و دوست‌هاتون بفرستید.

اگه حمله شد

- نقشهٔ خانواده از همین امروز
- کیف اضطراری و ذخیرهٔ خونه
- وقت حمله کجا پناه بگیرید
- **بعد از یه انفجار نزدیک**
- رفتن از شهر، کی و چطور
- دود، مواد شیمیایی و تأسیسات هسته‌ای

تو خیابان و قطعی‌ها

- امن موندن تو تجمع
- گوشی و حساب‌ها
- وقتی اینترنت قطع می‌شه
- بازداشت: شما و خانواده
- فیلم گرفتن امن
- خبر درست، شایعهٔ دروغ

کمک‌های اولیه و زندگی

- کمک‌های اولیه برای نجات جان
- آتش، گاز و برق تو خونه
- آب، غذا و بهداشت وقت قطعی
- آرامش ذهن، بچه‌ها و سالمندها
- همسایه‌ها و ساختمان، با هم

همهٔ راهنماها، رایگان و به فارسی:

iranuncensored.com/fa/ready

یا این کد رو با دوربین گوشی اسکن کنید.